Ao. 1820. No. 15.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 8sten APRIL, 1820.

AANSTELLINGEN.

Geneeskundige dienst.

Tot apotheker der 3de klasse, de bombardier-majoor van het regement artillerie n.o 5, *H. B. Reijns.*

Bataillon pionniers.

Tot 2de luitenant, de kadet ingenieur *J. Buigers.*

Regement artillerie n.o 5.

Tot 2de luitenants, de adjudant onder-officier *J. de Vries*, en de bombardier *E. van Leeuwenstein.*

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Maart 31 — Amerik. schip Panther, S. Townsend, van Providence den 21sten december 1819.

April 4 — schip Diana, A. Carbon, van Ostende den 31sten oct. met Z. M. troepen. — Eng. schip Recovery, W. Fotherley, van Port Jackson den 6den feb. 1800. — brik Tweed, T. H. Jackson, van Bengalen den 2den maart. — Z. M. schoener Zeemeeuw, 2de luit. J. Lucklaan Ariens, van Sourabaija d. n. 22sten maart.

— 5 — Z. M. kanonneer-boot No. 2, 2de luit. T. N. Muller, van Sourabaija den 22sten maart.

Vertrokken.

April 2 — Eng. schip Union, H. W. Skitter, naar Sourabaija met troepen en gevangenen.

— 4 — Eng. brik Prince of Orange, Maillard, naar Sourabaija.

— 5 — schip Rosalie, J. W. Burslem, naar Banka met Z. M. troepen.

— 6 — Eng. schip Canada, A. Spain, naar London, passagiers, de heer J. W. Tooseij.

— 28 — schip Emilie, L. Christensen, naar Sourabaija, met 105 nieuw aangenomene inlandsche zeevarende. — Brik De Goede Voornemens, J. B. Baggers, naar Maccasser, passagiers de heer J. C. Haga en de wed. van der Land.

Maart 31 — brik De Jonge Drijman, thans hernaamd Cornelia, J. Fredrik, naar Joana.

April 1 — schoener Duckling, C. Lee, naar Paccalongang.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schoener no. 16; schip Pamalang; brikken Aglaija, Johanna Maria, Helena, Megmerrilies, Heer Manuel, Pieternella, Geertruida, Hendrik, Elizabeth, Indramaijoe; schoeners Dorothea, Pamalang, kotter Faire, chaloup De Vrouw Cateau. — Eng. schip Grenada. — Amerik. schip Marmion. — Arab. schip Fatthlrachman; chaloup Cheribon. — Maleische brikken De Goede Hoop, Sirie Doijong, sala sala Boejang Slamat, sala sala Strie Tanjong. — Chinesche brikken Tjiensoen, Tjinghin, Hoope, De Zwaluwe, Hogien, Joanay Ingsoen; schoeners Santfan, De Hoop; sala sala Passangan; chaloup Habgien.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Maart 27 — Eng. schip George Cruttenden, J. J. R. Bowman, van Batavia den 19den maart, passagier de heer N. M. Ward.

— 29 — schoener Molucko, T. Perolj, van Lombok den 19den maart.

Vertrokken.

Maart 26 — brik Johanna, C. Martherus, naar Samarang. — Schoener Pouwseeng, Jong Honbouw, naar Sumanap.

— 27 — brik Samarang, J. G. Jager, naar Amboijna, passagiers de luitenant J. Pett, luitenant Everla, luitenant Huber en de heer Brunel.

— 30 — brik Jacoba Altta, J. Bierman, over Samarang naar Batavia, passagier de heer Tielman. — Schoener De Vredes-Hoop, J. Christiaan, naar Timor, passagiers de heeren J. de Rooij, Hasaart, vrouw en 2 kinderen. — Brik Timor, Dale, naar dito, passagiers de heer J. Alexander, juf. J. Roset en 4 Chinezen.

— 31 — brik Hengtalj, Lie Kwiehaat, naar Banda.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip Nassau; fregat Wilhelmina; corvet Eclips; brikken Zeehond, Maria; schoeners Schilpad, Callipso; kanonneer-booten No. 18, No. 1; schepen De Vrouw Helena, Arinus Marinus, Magbar, Ennore Fransit, Jonge Anthonij, Maria; brikken Amazoon, Rembang Harmonie, Willem Johan, Marsoek, Helen, Bobosalem, Mansoor, Maria, Assistentie; schoeners Rose, Molucko; kotter Pambla. — Eng. schepen David Shaw, George Cruttenden; brik Gesina. — Fransche schepen l'Eglantine, Alexander. — Amerik. schip Lion. — Chinesche jonken Kimtaij Seen, Inhap.

Z. M. schoener Zeemeeuw; kannoneer boot no. 1; schepen De Nieuwe Zeelust, Columbus, Auguste, Prince Blucher, Diana; brikken Tweed, Florus, Boeroeng, Bianhong. — Eng. schepen Mary, Maryann, Marchioness of Wellesley, Melpomene, Minerva, Mary, Governor Petrie, Race Horse, Recovery; brikken Adventure, Adventure, Governor Farquhar, Fanny; schoeners Enterprise, Victorine. — Amerik. schepen Columbus, Cordelia, Midas, Integrity, Panther; brikken Hindo, Franklin. — Chinesche jonken Bandsoeng, Hinthaij, Tiksing, Hothaij, Thaijlaij.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 31 — brik Johanna, C. Martherus, van Sourabaija.

Vertrokken.

Maart 27 — brik Jacoba Ambrosina, C. Lorch, naar Japara, met 32 ambachtslieden.

MENGELINGEN.

BESCHRIJVING VAN MANILLA.

Manilla de hoofdstad der Philipijnsche eilanden ligt op *Susan* of *Luçon*, het grootste van dezelven. Het middenpunt van dit eiland ligt op 14° 38' N. breedte en 120° 50' lengte oostelijk van *Greenwich*. Het oostelijkste punt van het eiland ligt op 13° 38' en het noordelijkste op 19° N. breedte.

De Spaanjaarden rekenen hetzelve 150 mijlen (leagues, 20 op eenen graad) lang, 40 breed te zijn en 350 mijlen in den omtrek te hebben. Hetzelve is zeer voordeelig tot den handel gelegen tusschen Azië, Nieuwholland en Amerika, hebbende voorts China ten noorden, Japan ten noord-oosten, den Oceaan oostelijk, de overige Philippijnen ten zuiden, en westelijk Malacca, Patana, Siam, Cochin China enz.

De stad is gelegen aan eene schoone baai, welke omtrent 25 mijlen in den omtrek houdt en in wier ingang verscheiden kleine eilanden liggen. Op een derzelven genaamd de *Corregidor* ligt een officier met een detachement om de aankomende schepen te visiteren en bijzonder ook tegen de verbreiding der kinderpokken te waken. Verscheidene tamelijk groote rivieren vloeien in deze baai uit; onder dezelve is de *Pasig*, die in eene groote binnenzee oostwaarts van de stad ontspringt en bezijden de noordelijke fortificatien der stad zich in zee uitstort. Het inkomen dezer rivier is door eene batterij gedekt, van waar een staai hoofd is aangelegd tot aan het tolhuis, hetwelk behalve deszelfs grootte niets opmerkelijks heeft. De doorvaart voor groote schepen is door eene zandbank gestremd, welke bij slecht weer gevaarlijk te passeren is, kleinere vaartuigen kunnen echter de bank over. Er is gestadig eene machine en vele vaartuigen in werking om de verdere verzanding der rivier voortekomen.

Het fort is sterk doch het garnizoen is zwak en niet gedisciplineerd.

De stad is uitgestrekt en bevat verscheidene schoone kerken, die gezamenlijk met de kloosters het beste gedeelte der stad innemen. De huizen zijn hier meestal op houten pilaren gebouwd, uit hoofde der aardbevingen. In het jaar 1645 werd daardoor het derde gedeelte der stad omvergeworpen en drie duizend inwoners verloren daarbij het leven. In de benedenste verdiepingen der huizen bezigd men metzelwerk tusschen de houte pilaren. Het opperste gedeelte is voor de woning geschikt en bestaat uit plankenwerk met jalousie-ramen. Sommige vengsters zijn voorzien van kleine twee à drie duim groote ruitjes, gemaakt uit eene soort van doorzigtige schelpen. Enkel twee huizen in de stad zijn met glasramen voorzien.

De huizen der ingezetenen zijn op staken gebouwd, omtrent 6 voeten boven den grond, gemaakt van gespleten bamboes en met bladeren gedekt. Men komt daarin door middel van eene ladder, die gewoonlijk des avonds opgetrokken wordt. De rivier vloeit door de stad en de meeste huizen hebben trappen naar het water leidende. Sommige hebben ook baden. Eene menigte van kleine overdekte huur-praauwen,

bankillias genaamd, liggen gestadig gereed en worden meestal door degenen gebruikt, welke geen rijtuig kunnen houden.

Het gouvernement der Philippijnsche eilanden wordt gerekend een der besten te zijn, waarover Spanjes Koning te beschikken heeft. De stad wordt door twee *alcaiden* bestuurd, de overige steden hebben ieder eenen *alcaide* en ieder dorp heeft zijnen *corregidor*. Men kan van derzelver uitspraken in hooger beroep komen bij het koninklijk geregtshof te *Manilla*, bestaande uit vier regters en eenen fiskaal. De onder koning is president, heeft echter geene stem. Wanneer de stemmen staken, benoemd hij een regtsgeleerde, wiens stem als dan den uitslag geeft.

Omtrent 6 of 7 mijlen ten Z. W. van *Manilla* ligt de haven en stad van *Cavite*, op eenen lagen zandagtigen uithoek. Dezelve wordt verdedigd door eene zwakke fortificatie, genaamd het kasteel van *St. Philipp*. Op deze plaats is het arsenal tot herstelling der Spaansche krijgs- en *Acapulco*-schepen. Vaartuigen niet dieper gaande als 17 voet, kunnen aan gene zijde van den uithoek lossen; grootere moeten echter aan deze zijde van het kasteel blijven. Geen vreemd schip mag in dit arsenal gerepareerd worden, zonder uitdrukkelijke toestemming van het gouvernement. De onkunde der werklieden is aldaar echter zoo groot, dat vreemdelingen niet anders als in hoogen nood hunnen bijstand inroepen.

Het luchtgestel van *Manilla* is nat en vochtig, en nieuw aangekomenen ondervinden kwade uitwerkingen van hetzelve. Het verliest echter dien schadelijken invloed bij een langer verblijf. De ingeboren genieten eene goede gezondheid en vele van hun bereiken een ouderdom van 80 tot 100 jaren. Gedurende juni, juli, augustus en een gedeelte van september heerscht de regen of Z. W. mousson, bij de Spanjaarden *vendervales* genaamd; van october tot december heerschen noord-winden, en van dien tijd tot mei oost- en zuid-ooste winden. Aardbevingen zijn hier menigvuldig, veroorzaakt door de vuurspuwende bergen; doch schijnt in het geheel genomen het eiland weinig daardoor geleden te hebben. De bodem is hier vruchtbaar en zoude alles wat in het overige Oost-indië groeit, in overvloed voortbrengen, dan de luiheid der Spanjaarden laat het land in den staat der natuur. Men vindt hier omtrent veertig soorten van den palmboom, heerlijke cacao, nooten, nagelen, ebben- en zandel-hout, amber, ambergris, kassia, rijst, cattoen, boomwol, en zuikerriet. Het laatste groeit hier overheerlijk. De tabak is van eene uitmuntende hoedanigheid, is echter onder monopolie van het Gouvernement. Omtrent 1000 wijven worden dagelijks gebezigd tot het maken van sigarren. Natuurlijk ijzer wordt in groote klompen gevonden, ook zijn hier marmer-groeven.

Indien een nijver volk dit eiland bezat, zoude hetzelve zeker eene bloeiende kolonie worden. Deszelfs ligging is zoo als reeds bemerkt is ten uiterste voordeelig voor den handel, die echter nimmer onder dit gouvernement begunstigd is geworden. Vreemde schepen waren vroeger aan zulke zware lasten onderhevig, die het aandoen van dezen haven bijna ondoenlijk maakten. De uitvoer bestond voordezen bijna enkel in piasters, thans voert men echter touwwerk, pik en teer, kleedjes, rotting, indigo en zuiker uit. Ingevoerd worden meestal lijwaten van Madras.

De ommelanden van *Manilla* zijn zeer vermakelijk, hoewel dezelven meest onbebouwd zijn. Niets kan schooner en meer schilderagtig zijn, dan de weg van *Cavite* naar de stad. De levensbehoeftens zijn hier in overvloed. De paarden zijn klein, echter sterk en goedkoop. Een zeer goed span kost hier meer als van 40 tot 50 piasters, waardoor de meeste Spanjaarden in staat zijn rijtuig te houden. De paarden worden met padij gevoerd, en de tuigen worden meestal van geverfd cattoenen touwwerk gemaakt. Men ziet hier soms zeer schoone paarden, die van *Acapulco* ingevoerd worden, doch de onverschilligheid der Spanjaarden maakt van dit middel geen gebruik om het ras der inlandsche paarden te verbeteren.

De stad bevat omtrent 38 duizend zielen, waaronder niet meer als 1200 Spaanjaarden zijn, de overigen bestaan uit Mulatten, Chinezen en Paga'as, die het land bouwen en handwerken uitoefenen. De Spanjaarden hebben geenszins het eiland geheel overmeesterd, de bergbewoners zijn tot nog toe onafhankelijk. Dit is een goedaartig en dapper volk, het welk geheel nakend loopt; levende onder de bomen of in holen, van wortels en vruchten, en hunne woonplaatsen veeltal om voedzel te zoeken of uit grilligheid verlatende.

De inwoners der stad zijn gastvrij. Men werkt hier weinig. Des morgens staat men vroeg op, verrigt zijne bezigheden tot 10 of 11 uur, drinkt chelocade, eet ten 12 ure, en gaat daarna slapen. Ten 4-5 ure staat men op, neemt een bad en de schoone sexe gaat uit rijden, terwijl de mannen zich op de bruggen verzamelen, die meestal met zitplaatsen voorzien zijn. Bij avond-bezoeken wordt men op heerlijk gebak, gekoeld water, sirie en sigarren onthaald. Behalve een billiard-zaal en eene plaats voor hanevechterijen zijn hier geene plaatsen van openlijk vermaak. De laatste plaats wordt meestal door de lagere klasse bezocht, die buitengemeen op het hanevechten gesteld is. Deze dieren worden voor den strijd met sporen van staal voorzien, die veel op een pennemeslemmet gelijken, echter langer zijn, waardoor dan ook de gevechten kort en bloedig worden. Op de menigvuldige feesten verzameld men zich in de straten en danst op de groene pleinen voor de kerken. Chinesche comedie (waijang) wordt alsdan gespeeld, en eene menigte kramen, vercierd met geschilderde papieren en loofwerk, zijn open tot verkoop van zoeternijen en andere ververschingen. De vrouwen zijn hier in het algemeen klein en welgemaakt, doch schijnen niet veel van de deugd der kuischheid te houden. Mannen en vrouwen roken sigarren en de bejaarde vrouwen der mindere klasse hebben dezelve van een duim dik en met gekleurde zijde vercierd. Dit gebruik geeft aan de vrouwen een zeer misselijk voorkomen.

Moorden zijn hier zeer menigvuldig. Ten tijde de schrijver daar was, waren bij de 3000 misdadigers in de gevangenen, waaronder zeer vele om moord. Voor dat de vloot zeilde, wierden drie moorden op eenen dag gepleegd, en op den dag van *St. Sebastiaan*, (de beschermheilige van *Manilla*) doorstak een officier zijne vrouw uit ijverzucht, gedurende zij hem sirie over de tafel toereikte. Hij sprong oogenblikkelijk het vengster uit en vlugtte in eene kerk. De onderkoning echter, niettegenstaande de stribbelingen der geestelijkheid, liet hem aan de geregtigheid overleveren.

De onderkoning van *Manilla* is kapitein-generaal der Philipijnsche eilanden. Dan de militaire magt is thans zeer zwak, bestaande in niet meer als 1500 man, meest *Mexikanen*, waaronder 150 man paardevolk. De laatsten hebben een ellendig voorkomen; de mannen zijn groot en met groote pluimhoeden voorzien en de paarden zoo klein, dat de voeten van den ruiter bijkans den grond raken. Men heeft hier ook een bataillon Inlandsche troepen, opgerigt en bezoldigd door een rijken Parnakkan-Chinees, genaamd *Twasson*, die daar voor tot Graaf verheven is geworden. Men zoude bij eenen vijandelijken aanval vele Inlanders onder de wapenen kunnen brengen, dan of dezelven van nut zouden zijn, is aan grooten twijfel onderhevig.

(*Calcutta Journal.*

DE "TUGENDBUND."

Dit zoogenaamde *Verbond der deugd*, is na den vrede van *Tilsit* in Pruissen opgerigt door vaderlandsgezinde mannen, en had ten doel de groote ellende waarin het pruissische volk door den oorlog en de afpersingen der franschen was gestort, zoo veel mogelijk te leenigen, als ook den moed en de veerkragt der natie te bewaren. Dit verbond werd in de statuten, *zedelijk-wetenschappelijk* genoemd, en onder dezen naam wierd het door een cabinets bevel des Konings van Pruissen, die zelf de statuten zich had laten voorleggen, bekrachtigd. Ook liet zich de pruissische regering van tijd tot tijd berigt over de werkzaamheden van het verbond afleggen en lijsten der leden inzienen. Het verbond was dus geen *geheim genootschap*. Geene *graden* noch *teekens* vonden daarbij plaats. Aan een ieder die zich wilde laten opnemen en dien men waardig daartoe hield, wierden de statuten *voor de opneming* tot inzigt en overweging voorgelegd, en wanneer hij dan nog de opneming begeerde, wierd van hem niets verlangd, als een schriftelijk bewijs, het doel van het verbond te zullen bevorderen, de statuten aan te kleven en aan het in Pruissen regerende huis van *Hohenzollern* getrouw te blijven. Uit dien hoofde, wierden en tel pruissische onderdanen opgenomen. Het verlaten van het verbond stond aan een ieder vrij, eveneens was *het uitwerpen van onwaardige leden* aan het verbond voorbehouden. Opgenomen konde ieder beschaafd man worden, zonder onderscheid van stand en godsdienst, zelfs de Joden waren niet geheel uitgesloten. Daarentegen waren vrouwen en kinderen en die genen welke de publieke achting verloren hadden, *onbekwaam* om opgenomen te worden.

Het doel, om den moed en de veerkragt des volks te vermeerderen, was in de vooruitzigt gekozen het fransche juk af te schudden. Dan dit moest natuurlijk geheim worden gehouden en het was ten dezen opzigte dat het verbond *iets geheims* had, en dit was ook de oorzaak, waarom het door velen, vooral franschen, voor een *geheim staatkundig genootschap* gehouden is geworden. De franschen, die zeer wel wisten, hoe vijandig de pruissen ten hunnen opzigte gezind waren, en uit hoofde der ongehoorde afpersingen en beledigingen zijn *meesten*, deden alles, om het verbond te onderdrukken. Zij konden echter niet verhinderen, dat hetzelve zich spoedig van *Koningsberg*, zijne geboorteplaats, door *Oost-* en *West-Pruissen*, *Pommern*, *Schlesien* en de *Mark* onder alle klassen des volks verspreidde. Toen echter het hof en de regering naar *Berlijn* teruggekeerd was, wist de fransche regering te bewerken, dat het verbond opgeheven en de inzending van alle deszelfs papieren bevolen wierdt. Het was klaar dat de Koning hieraan geene schuld had, maar daartoe door *Buonaparte* was bewogen geworden. Men verklaarde daarop in eene vergadering het verbond voor opgeheven. Bij het einde der zitting, stond een der *voorstanders* op, en zeide: „Mijne heeren! naarvolgens den wil van onzen Koning is de vorm van ons verbond opgeheven, nimmer zullen wij ons meer verzamelen, onze gemeenschappelijke werkzaamheden zijn geeindigd. In onze harten dure echter het verbond voort; dit is niet tegen den wil des Konings. Werke ieder voor zich ten behoeve van het groote doel; wij zullen eens betere tijden zien." In dezen zin duurde het *verbond* nog voort. Er wierden geene vergaderingen gehouden, geene gemeenschappelijke werkzaamheden verrigt; dan dit alles was ook niet meer noodig. Ware vaderlandsliefde, zin voor al wat goed, groot en edel is, was door het volk verspreid, wierd van ieder Lid door woord en daad aangeprezen en zoo het heilige vuur onderhouden, hetwelk dra de harten tot den moeijelijken strijd der herovering van 's lands vrijheid zoude ontvlammen.

Het verbond was op de volgende wijze georganiseerd. Een *Hooge Raad*, die zijnen zetel te *Koningsberg* had, bestuurde het geheel. Hij bestond uit zes leden, die beurtelings het voorzitterschap uitoefenden, en een zoogenaamden *Opper-Censor*, die zitting en stem in den raad, doch nimmer het voorzitterschap had, wijl hij den raad altoos verantwoordelijk zoude blijven, en ook denzelven, zoo te spreken, controleren zoude, opdat van weerszijden geen misbruik van de toebetrouwde magt konde gemaakt worden. De leden van den Hoogen Raad wierden voor een half jaar verkozen, waren echter bij nieuwe stemming wederom verkiesbaar. Den Raad was nog een *secretaris* toegevoed, tot het houden der notulen en uitvaardigen der besluiten. Deze had echter geene stem. Een *penningmeester* ontving de *vrijwillige* giften, bestreed de uitgaven en legde daarover rekening af. Niemand ontving echter eene belooning voor zijne moeite.

Onder den Hoogen Raad stonden de *raden in de provincien*, die even als de Hooge Raad zamengesteld waren, en de onmiddelbare toezigt hadden over de *kamers* of plaatselijke verbonden. Deze raden in de provincien en de kamers hadden ieder ook hunnen Censor, die met den Opper-Censor correspondeerde. Dezelven waakten over de instandhouding der statuten, bestuurden de benoemingen der *voorstanders*, oordeelden over de waardigheid of onwaardigheid van nieuwe of uitteslotende leden, zochten ontstane geschillen bij te leggen en zorgden voor het belang der regering, op dat het verbond binnen den kring zijner bij de statuten voorgeschrevene werkzaamheden zoude blijven.

Behalve de bovengenoemde inrigtingen verdeelden zich nog de kamers in *werkkringen*, die zich met ondersteuning der noodlijdenden, met verbetering der nationale nijverheid, het onderwijs, en over het geheel met alle het welvaren van den staat betreffende onderwerpen bezig hielden. Daartoe behoorde ook het krijgswezen, waarmede zich bijzonder de in het verbond opgenomene officieren onledig hielden. Vele ideeën over kleding en wapening, over landweer en landstorm wierden hier reeds aangewezen en ontwikkeld, die naderhand werkelijk zijn ingevoerd.

Door den *Tugendbund* is ook eene aannadering tusschen den burgerstand en de militairen bewerkt en daardoor zeer veel tot de glansrijke uitkomsten bijgedragen, die door pruissische armeën naderhand bevochten zijn geworden.

Ook in andere streken van Duitschland zijn soortgelijke verbindingen daargesteld, echter niet als gedeelten of takken van den pruissischen *Tugendbund*, maar op zich zelf staande.

B. AAN EEN ANDER B.

Had de andere B, met meer aandacht het antwoord op de twee woorden over *Batavia* gelezen, dan vertrouwe ik dat hij zich niet zoo vergist en de moeite gespaard zoude hebben tegen mij in het harnas te komen. Hij zoude dan opgemerkt hebben, dat ik over den tegenwoordigen, niet over den verledenen tijd geschreven heb, hetgeen vrij duidelijk blijkt, daar ik met pas uitgekomenen zeker diegenen niet bedoel, welke bijna vier jaren geleden aangekomen zijn.

Ik geloof gaarne dat *deze* goed ontvangen zijn, en als die gemakken, alle die genoegens ondervonden kunnen hebben, welke de Heer **E** opteld, doch laat hij *thans* eens aan den eersten pas uitgekomen *baar* vragen, waar en op welke wijze hij zijnen tijd hier moet doorbrengen en hij zal zien of er meer gezegd is, dan is verantwoorden kan.

De Heer B, erkent echter toch, dat er eene verwijdering tusschen *de oudgasten* en *baren* heerscht, hij sarzeh innoschen niet, zulks geheel op de rekening der laatstente schuiven, verwijt hen trotschheid, en wat al niet - - - dan, is het niet wat *kras* eene geheele klasse van menschen zoo maar van iets te beschuldigen, dat in het geheel niet met hunne omstandigheden overeenkomt, en dus *zeer* moeijelijk te bewijzen zoude zijn.

Ik noeme het echter een woordje op zijn pas, hetgeen de Heer andere B ten slotte zegt, van de onbillijkheid, om menschen welke van de piek op gediend hebben en tot een zeker bestaan gekomen zijn, te benijden. Zouden er menschen van dien stempel gevonden worden, die verdienen waarlijk dat zij door anderen te eeniger tijd met de eigen maat gemeten worden.

Mijn oogmerk is nimmer geweest, toen ik de twee woorden over *Batavia* beantwoordde, eenige hatelijkheden te zeggen. Ik sprak in het algemeen, dat wil zeggen, over de meerderheid, en zonderde stilzwijgend die oudgasten uit, welke door hunne goile en ronde handelwijze algemeen bekend, gacht en bemind zijn; terwijl ik mij verzekerd hield, dat deze zich de zaak ook niet zouden aantrekken.

Wanneer het onderwerp meer onderhoudend was, dan zoude een pennenstrijd niet ondaardig zijn, dan nu geloof ik dat wij de lezers van dit weekblad geen ondienst zullen doen, met de pen neer te leggen en dus hiermede van mijnen kant — Basta.

Spaansche Etikette. De anekdote van *Flips* den IVden is bekend, die zich half liet braden, daar de ambtenaar dien het opdag den stoel van het vuur terugtefschuiven, niet aanwezig was en de koning met het zelfs te doen de waardigheid van den troon zoude gekwetst hebben. Dit is echter nog op lange na zoo vermakelijk niet, als de volgende officiëele order, vastftellende de wijze was op een Spaansche koning zijne koningin bezoekt. Dezelve is getrokken uit de memoires der gravin *d'Aulnois.* „ De Koning van Spanje slaapt in eene kamer en de Koningin in eene andere. Het is daarom bij de reglementen van het hof vastgesteld, dat wanneer de koning des nachts uit zijne kamer komt om de koningin te bezoeken, hij op sloffen moet gaan, zijnen zwarten mantel over de schouders werpen in stede van een' slaaprok, een schild aan zijnen arm hebben, eene waterkruik moet dragen, vastgemaakt met eenen strik aan den anderen arm, een lange steek-degen in de eene, een dieve-lantaarn in de andere hand ...... en aldus *alleen* het slaapvertrek der koningin binnentreden."

James Ferguson, de bekende sterrekundige zat eens in den postwagen met een' quaker, die alles wat hij sprak met de woorden beweest „ staat dat niet in de schrift." *Ferguson* werd op het laatst ongeduldig en zeide tegen den schriftgeleerden man. „ Op die wijze kan ik u ook bewijzen, dat zelfmoord eene geoorloofde daad is." Hoe zoo dat, zeide zeer verwonderd de quaker. Wel, zeide de wiskunstenaar. „ *Judas* ging henen en verhing zich." Staat dat niet in de schrift? „ Ga henen en doe gelijkerwijze." Staat dat niet in de schrift? Dit maakte een einde aan verdere bewijzen uit de schrift gedurende de reis.

CALCUTTA. Een Eur piseh heer kwam laatstleden zaturdag (15 januarij) in het kantoor van den heer *J. Joseph* in deze stad, om een lot in de loterij te koopen. Meer als honderd loten wierden hem aangeboden, hij weigerde echter een uittezoeken en zeide tegen den heer *J. Joseph*. „ Gij hebt eene gelukkige hand, trek er een lot uit, maar zeg mij het nummer niet, ik ben zeker het zal met een prijs van vijftig of ten minste twintig duizend ropijen uitkomen. „

Het lot werd vervolgens op begeren door den heer *J. Joseph* verzegeld en geteekend en door den kooper alzoo medegenomen, die verklaarde het zegel niet te zullen breken voor en aleer de loterij getrokken zoude zijn.

Maandag morgens daarop trok de loterij en het gemelde lot, zijnde n.° 2427, kwam met eenen prijs van 20,000 ropijen uit.

(*Mirror.*

Zoo gaat het uliedеn, zeide laatstelijk een kampenaar tegen een jongman die van eene partij ziek was te huis gekomen. Gij eet, drinkt, danst en sterft, en dan schrijft *Gij* naar huis, dat het ongezonde land u omhals gebragt heeft.

(*Calcutta journaal.*

EXISTER c'est périr, c'est mourir que de vivre;
Ce n'est par-tout que mort, et par-tout que néant.
Tout passe, tel qu'un trait que l'œil a peine à suivre;
L'univers tout entier roule en proie au torrent;
Le tems même, le tems passera comme un sable.
Qu'est-ce enfin que ton cours, ton cours le plus du-(rable,
Rapide destructeur, par l'orgueil redouté!
Un instant échappé des heures éternelles,
A qui les vents prêtent leurs ailes
Pour rejoindre l'éternité.

Le ciel m'a donc placé dans ce court intervalle;
J'y coule des momens cent et cent fois plus courts:
Chaque instant que je vis creuse l'urne fatale,
L'urne où vient aboutir le terme de mes jours.
Le destin le plus beau des mortelles carrières
N'est qu'un enchaînement de cent morts journaliè-(res,
Que suit de près l'horreur d'une dernière mort.
Je vis en périssant, par degrés je succombe;
Et j'arrive au bord de ma tombe
Sans voir le terme de mon sort.

Irrévocables jours, passé que je regrette,
Jours qu'on ne peut hâter, trop douteux avenir,
Vous n'offrez pour tout bien à mon ame inquiète
Qu'un espoir incertain, qu'un triste souvenir!
Le présent n'est qu'une onde, et rapide et traîtresse:
Peut-être, hélas! le flot dont je suis la vîtesse
Va-t-il, en se brisant, enfanter mon trépas?
L'instant seul où je suis est le tems de ma vie;
Et ce tems, je le sacrifie
A l'instant où je ne suis pas.

L'être, par un cheveu suspendu sur l'abîme,
Menacé d'y rentrer aussitôt qu'il en sort;
Un jour, qui l'a fait naître, immole la victime;
Un souffle est le rempart qu'elle oppose à la mort.
Et les folles amours, l'espérance insensée,
De plaisirs, de projets, occupant sa pensée,
Eternisent l'erreur toujours prompte à s'offrir
Le réveil t'apprendra, mais trop tard, vil atome,
Qu'il n'est que trois instans dans l'homme
Naître, soupirer et mourir.

Sur un commun théâtre, en caprice célèbre,
Aussi prompt que l'éclair, passe le conquérant,
Le triomphe fini, vient la pompe funèbre.
Que de lauriers flétris, le héros expirant!
Arbitre des revers dont la terre s'étonne,
Le tems pose et ravit à son gré la couronne
Sa main prête le masque et l'ôte à l'imposteur;
Et porté sur un cercle inconstant et mobile,
Il venge l'autel, le pupille,
En dépouillant l'usurpateur.

Titres, fastes, grandeurs, avec lui tout s'envole;
La vanité n'a point le droit d'éterniser:
A peine aux yeux publics offre-t-elle l'idole,
Que le marteau fatal tombe et vient l'écraser.
Salmonée ose-t-il rivaliser la foudre?
Le ciel vengeur l'atteint et le réduit en poudre;
Le plus brillant des jours est suivi de la nuit.
Tu péris, cèdre altier; tu meurs, humble fougère:
Le même vent, dans sa colère,
Flétrit la fleur, abat le fruit.

Ambitieux néant, orgueilleuse poussière,
Hâte-toi d'animer et le marbre et l'airain:
Au-delà du trépas ouvre une autre carrière.
Renais, nouveau phénix, sous une habile main:
Le succès a trahi l'espoir de tes délires;
Malgré toi cet airain, ce marbre où tu respires,
Ont fait place aux cyprès qui marquent ton cer-(cueil;
Et déjà mutilés, eux qui bravaient l'orage,
Ne m'offrent plus dans ton image
Que les débris de ton orgueil.

Antiques monumens, pompeux ouvrages,
Dont les restes muets semblent s'enorgueillir,
Cessez de nous contraindre à d'éternels homma-(ges,
Les ombres de l'oubli vont vous ensevelir.
Tombez, garans trompeurs d'une immortelle gloire,
Temples que l'homme en vain élève à sa mémoire,
Périssables travaux d'un ouvrier mortel!
Le bras qui sans égard frappe le simulacre,
Quand l'amour-propre le consacre,
N'est-il pas levé sur l'autel?

Où sont Thèbes, Memphis, ces merveilles divines?
Quels cadavres épars! que de tombeaux! quels déserts!
L'orgueil ne peut marcher sans heurter ses ruines:
La terre chaque jour offre un autre univers.
Destructeurs, dont le tems a dévoré la cendre,
Quel fruit de vos exploits, Sésostris, Alexandre?
Un sceptre qui se brise en tombant de vos mains.
L'impétueux torrent se déborde et s'écoule;
Telle on a vu passer la foule
Des Perses, des Grecs, des Romains.

Vastes feux dont le ciel peuple, enrichit ses voûtes,
Du tems que vous réglez vous sentirez l'effort;
Vous tomberez un jour, égarés dans vos routes,
Vomissant la terreur, l'incendie et la mort.
Vos rayons, convertis en une flamme obscure,
N'éclaireront que le deuil de la nature
Que de sombres lueurs, que de pâles éclairs;
Enfin vous vous perdrez dans la nuit éternelle,
Et votre dernière étincelle
Verra la fin de l'univers.

Rassure-toi, mortel, énigme difficile,
Composé merveilleux et d'argile et d'esprit;
Le glaive dévorant a beau frapper l'argile,
L'esprit brave ses coups quand l'argile périt.
Idée, expression de la raison suprême,
Feu moteur, être actif, où Dieu se peint lui-même,
Ta grandeur te répond de l'immortalité,
Et du dernier instant la fureur meurtrière
Ne fait qu'abréger la carrière
Qui te rend à l'éternité.

Stand van den thermometer te Weltevreden gedurende de maand maart 1820.

Datum.	's morg. 6 uur.	's mid. 12 uur.	's avonds 9 uur.	Datum.	's morg. 6 uur.	's mid. 12 uur.	's avonds 9 uur.
1	77	85	80	17	77	86	80
2	77	87	81	18	77	88	81
3	77	85	80	19	78	89	83
4	77	83	80	20	78	90	82
5	78	87	81	21	78	90	80
6	78	83	82	22	77	89	81
7	78	85	82	23	77	89	80
8	76	88	82	24	77	88	80
9	77	87	81	25	77	87	82
10	76	88	81	26	76	89	81
11	76	86	80	27	77	88	81
12	76	85	78	28	78	85	77
13	76	85	78	29	77	81	79
14	76	85	80	30	75	87	78
15	77	86	81	31	76	89	81
16	77	86	81	medium	76 23/31	86 21/31	80 [illegible]/31

Z. v. Z.

Berigt van de Hoofd-kommissie van Weldadigheid in Nederlandsch Indië.

Het eerste offer van menschlievendheid voor de verarmde Nederlanders is door ons in deze Kolonie gevraagd geworden bij het berigt van den 8sten september des vorigen jaars.

Zeer velen hebben daar op onverwijld en rijkelijk ingeschreven, schoon onderscheidene omstandigheden elders hebben medegewerkt, dat de sub-kommissien niet onmiddelijk zijn benoemd of werkzaam geweest; zoodat aan vele deelnemers de lijsten eerst in het tegenwoordig jaar zijn aangeboden. Op dat nu hier uit geene twijfeling ten aanzien van het tijdstip der betaling ontsta en vooral ook niemand twee malen in een jaar worde aangemaand, als hetwelk met het oogmerk der Maatschappij geheel strijdig zoude zijn, zoo is besloten:

1mo. *De gelden, voortkomende uit inschrijvingen over 1819 of 1820, zullen alle gebragt worden op den staat van ontvangst van 1819, waarom de kwitantien daarvoor ook alle inhouden* goed voor 1819.

2de. *Niet voor het begin van 1821 zullen de kwitantien voor de tweede bijdrage ter betaling worden aangeboden.*

De Hoofd-kommissie vertrouwt, dat deze bepaling alle bedenking zal wegnemen, vooral daar men op het algemeen register geen onderscheiden verschijndag voor iederen deelnemer kan aanwijzen.

Het jaar-einde is hier willekeurig, mits men er zich in het vervolg maar aan houde; en dus, of men wat vroeger, of wat later geteekend hebbe, men betaald slechts eenmaal 's jaars. Alle leden in Indië komen dan op een' gelijken voet, daar het integendeel eene onbillijkheid zoude zijn, om hun, die in het laatst van 1819 ingeschreven hebben, met een geheel jaar te bezwaren

boven hun van de eerste maanden van 1820.

Namens de Hoofd-kommissie,

J. A. van BRAAM.

Voorzitter.

S. ROORDA van EYSINGA.

Secretaris.

Batavia

6 April 1820.

Bekendmaking.

OP den 30sten maart 1820, ingevolge de gedane bekendmaking in de courant van den 4den bevorens, uitgeloot zijnde, de volgende papieren van krediet, der achtiende Probolingo Loterijen, als:

Van Rijksdaalders 1000 van 48 stuivers ieder, gemerkt la. A, 10 stukken.

Nos. 14. 17. 29. 46. 89. 106. 113. 155. 167. 177.

Van Rijksdaalders 500 van 48 stuivers ieder, gemerkt la. B, 15 stukken.

Nos. 7. 22. 29. 44. 85. 118. 120. 138. 139. 153. 189. 204. 226. 270. 297.

Van Rijksdaalders 400 van 48 stuivers ieder, gemerkt la. C, 20 stukken.

Nos. 7. 8. 25. 29. 62. 88. 99. 106. 141. 153. 161. 233. 238. 242. 301. 310. 312. 323. 355. 388.

Van Rijksdaalders 300 van 48 stuivers ieder, gemerkt la. D, 25 stukken.

Nos. 42. 52. 85. 140. 142. 188. 203. 208. 211. 225. 228. 229. 245. 256. 263. 273. 328. 333. 353. 370. 402. 432. 451. 458. 479.

Van Rijksdaalders 200 van 48 stuivers ieder, gemerkt la. E, 35 stukken.

Nos. 7. 16. 95. 135. 142. 156. 179. 205. 213. 226. 260. 288. 300. 303. 339. 353. 358. 382. 403. 405. 419. 429. 452. 463. 488. 530. 537. 558. 576. 599. 628. 654. 657. 694. 696.

Van Rijksdaalders 100 van 48 stuivers ieder, gemerkt la. F, 100 stukken.

Nos. 31. 69. 81. 102. 130. 148. 151. 179. 183. 272. 309. 323. 349. 365. 368. 399. 428. 454. 466. 506. 515. 536. 563. 615. 617. 619. 629. 632. 659. 678. 714. 725. 743. 785. 821. 842. 886. 911. 939. 978. 985. 1,011. 1,017. 1,052. 1,074. 1,098. 1,128. 1,141. 1,144. 1,157. 1,181. 1,188. 1,201. 1,209. 1,215. 1,272. 1,303. 1,327. 1,348. 1,361. 1,382. 1,406. 1,418. 1,438. 1,474. 1,479. 1,482. 1,497. 1,511. 1,518. 1,523. 1,524. 1,540. 1,574. 1,597. 1,599. 1,605. 1,643. 1,662. 1,673. 1,682. 1,726. 1,739. 1,757. 1,765. 1,800. 1,819. 1,826. 1,831. 1,839. 1,852. 1,854. 1862. 1,873. 1,901. 1,918. 1,936. 1998. 1,994. 1,998.

Wordt hiervan bij deze kennis gegeven, zoomede dat de Residenten te Batavia, Samarang en Sourabaija, zijn gekwalificeerd die papieren op vertoon, na dat dezelve voor den ontvangst behoorlijk zullen wezen gekwiteerd, en met overgifte van dezelven, van en met den 15den april aanstaande, in te wisselen.

BATAVIA den 31 maart 1820.

Ter ordonnantie van de Hoofd-directie van financien.

De Secretaris,

DUIJVENÉ.

Bekendmaking.

DE Hoofd-directie van Financien van Nederlandsch Indië, als daartoe bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade van den 21sten maart ll. nº. 6, geautoriseerd, roept bij dezen op alle degenen, welke nog eenige pretensien ten laste van den lande mogten hebben *over het dienstjaar 1819*, om voor of op den 30sten dezer loopende maand, die pretensien aan de residenten der plaatsen, waar zij gedomicilieerd zijn, dan wel zoo zij zich te ver van hunne woonplaatsen mogten bevinden, om hieraan voor de expiratie van dezen termijn te kunnen voldoen, aan de residenten, of hoogste civiele autoriteiten der plaatsen, waar zij zich ten tijde dat deze oproeping aldaar bekend zal zijn, zullen bevinden, in te dienen, en daarbij in acht te nemen:

1. Dat de oorzaken, uit welke gemelde pretensien zijn spruitende, moeten zijn gemeriteerd, zoodanig, dat het regt op de betaling derzelve, voor het einde van het jaar 1819, reeds was verkregen; behoorende alle de anderen niet tot die pretensien, waarvan de eigenaars bij dezen opgeroepen worden.

2. Dat bij het indienen van gemelde pretensien, moeten worden overgelegd alle de bewijzen, welke tot justificatie van derzelver echtheid en juistheid noodig zijn, in die vormen als door de wetten zijn voorgeschreven.

Sub poene voor de hiermede in gebreke blijvenden, van te worden gerenvooijeerd tot den achterstand, en overzulks tot de bepalingen welke nader te dien aanzien zullen worden gemaakt, tenzij de belanghebbenden zullen kunnen bewijzen, dat zij in de onmogelijkheid zijn geweest, om zich binnen den voorschreven termijn aan de competente autoriteit aan te melden.

BATAVIA, den 7 april 1820.

Ter ordonnancie van de hoofd-directie van financien.

De secretaris.

DUIJVENÉ.

Advertentie.

WORDT bekend gemaakt, dat op dingsdag den 18den april aanstaande, des morgens ten 8 ure op de Pasfeerbaan alhier, publieke aanbesteding zal geschieden tot leverantie van onderscheidene artikelen, ten dienste van de respective civiele en militaire departementen; en zulks voor den tijd van een jaar, ingaan met den 1sten mei 1820, op de daarvoor bestaande condities voor een ieder alhier op de gewoone plaatsen ter visie leggende.

SOURABAIJA, *den 26sten maart 1820.*

De Resident.

A. M. T. DE SALIS.

Advertentie.

WORDT bekend gemaakt, dat op den 20sten april aanstaande, voor het Gouvernements pakhuis nº. 2 te Jabong, gelegen tusschen Probolingo en Bezockie, des morgens ten negen ure ten overstaan van den teekenaar, bij publieke veiling van Gouvernemets wege aan den meestbiedende zullen worden verkocht; Acht honderd hamatten overjarige padie in kavelingen van vijf tot tien hamatten, à 250 ponden ieder, dewelke de koopers naar behooren zullen worden toegewogen.

De tijd van veertien dagen na den gehouden verkoop zal worden vergund ter afhaal van die padie, zullende bij gebreke van dien de onafgehaalde padie ten pericule van den kooper buiten het magazijn worden gezet, terwijl de betaling in de bij de Hooge Regering dezer lande vastgestelde muntspecien geschieden moet, navolgens de daaromtrent bestaande bepalingen, hetzij te Probolingo of Besoekie, naar keuze van den kooper.

BESOEKIE, *den 23 maart 1820.*

De resident,

J. H. VAN IJSSELDIJK.

*** *NAAR aanleiding van een besluit der Hooge Regering wordt hiermede bekend gemaakt, dat van en met den eersten maart 1820, het particuliere drukwerk door de belanghebbenden dadelijk zal moeten worden voldaan naar het volgende tarief:*

1º. *Voor plaatsingen in de Courant, niet te bovengaande het getal van drie insertien,* één gulden indisch *per regel druk. (vijf woorden voor ééne regel, voorts alleen staande letters, sommen in cijfer en verkortingen voor één woord, en de laatste woorden altijd voor vijf te rekenen)*

2º. *Voor bekendmakingen buiten de Courant, het rondbrengen daaronder begrepen,* één gulden en vijftien stuivers *per regel druk.*

3º. *Voor katalogussen,* tien stuivers per nummer *of één gulden voor drie nummers, het rondbrengen daaronder begrepen.*

4º. *Voor chertepartijen, polissen van assurantie, circulaire brieven, prijs couranten, obligatien, koopbrieven, en ander werk in folio, een zijde druk,* vijftien guldens *voor de eerste honderd exemplaren, en* tien guldens *voor de volgende.*

5º. *Voor quarto en ander kleiner werk als kognossementen, uitnoodigings briefjes en dergelijke, een zijde druk,* acht guldens *voor de eerste honderd exemplaren, en* vijf guldens *voor de volgende.*

Alles echter met dien verstande, dat hieronder niet is begrepen het zegel, het welk art. 54 der ordonnancie op het klein zegel ten bedrage f ½ voor stukken beneden de 10 regels, f ½ voor die van 10, en f 1 zonder onderscheid voor de stukken van 20 regels en daarboven voorschrijft; alsmede niet het papier, dat door de belanghebbenden moet worden geleverd.

De belanghebbenden buiten Batavia, worden hierbij nog herinnerd, dat ten gevolge der nieuwe bepalingen zij dus bij inzending van advertentien, enz. of het geld daar bij te voegen zullen hebben, dan wel door gemagtigden te Batavia in de dadelijke betaling van het werk en het zegel zullen moeten voorzien.

De Directeur der Drukkerij.

LUDWIG IHNEN.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Samarang, op het door den procureur *Cornelis Johannes de Pecker,* in qualiteit als benoemde curator over den verlaten boedel van *Bartholomeus Jacobus Dirk van der Wall,* bij requeste gedaan verzoek, geaccordeert is citatie bij edicte, tegens alle en iegelijk, die eenige actie of pretentie tegens voormelden *van der Wall* vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl,* eerste deurwaarder en gezworen exploicteur van welmelden raad, alle en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tegens voormelden *van der Wall,* sustineeren te hebben, mits deze voor de vierde maal ex super abundantia dagvaarde, om in persoon of door gemagtigden, ter rolle van hun Ed. Achtb. te compareeren, op woensdag den 12den april aanstaande, 's morgens ten half acht ure, omme het derde default te purgeeren, en daarna te zien dienen van intendit, met de verificatien daartoe specteerende.

Aldus gedaan en gepubliceerd voor de puie van het raadhuis van Justitie te Samarang, dezen 15den maart 1820.

D. PIJL.

Eerste gezworen exploicteur.

Advertentie.

ALZOO de Water-fiskaal te Batavia, *David Johan Papet,* in opgemelde zijne kwaliteit bij rekwest, dato 12den augustus verzocht en geobtiegeerd heeft appointement van citatie bij edicte *ad valvas curia,* tegen alle en een iegelijk die vermeenen mogt eenig regt of pretentie te hebben op het provenu van de door de bedienden bij het departement der inkomende en uitgaande regten, nagenoemde aangehaalde goederen, als:

Veertien zakken koffij-boonen, in april a°. p°. op Tanjong-Priok aangehaald.

Een partij koffij-boonen, in den nagt

(Zie verder het Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 8sten April, 1820.

Vervolg der Courant.

van den 18 juni ll. op de bank voor de Groote-rivier aangehaald.

Een partij koffij-boonen, in den ochtend van den 13 juli, op den weg van Sonthar naar zeestrand aangehaald.

Zes Elephants-tanden, den 21 juli ll. bij het Tolhuis aangehaald.

Zoo is het, dat ik *Hendrik Nollemans*, deurwaarder en gezworen exploiteur van wel gemelden raad bij deze dagvaarde, alle en een iegelijk die vermeenen eenig regt of pretentie te hebben, op het provenu van voorsz. aangehaalde goederen, omme op donderdag, den 20sten april 1820, des 's morgens de klokke half 8 uren precies, ter openbaare rolle van wel gemelden raad te compareeren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het tweede default te purgeren en als nog hunne vermeende actie of pretentie te institueeren en voorts te procederen, als naar stijl en practijk, sub poene, dat aan diegenen, welke daaraan zullen in gebreke blijven, zal worden geimponeerd een eeuwig silentium.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 9den maart 1820.

De eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie.

H. NOLLEMANS.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justite te Batavia, aan den advokaat en procureur, Mr. *Arnold. Jan. van der Tuuk*, voor en van wegens de desolate boedel-kamer, als administrerende de boedels van insolvente overledene alhier en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen, *J. C. Leijber*, *C. Curtius*, *C. J. Vos*, *D. Christiant*, *H. Schei*, *J. Knaggs*, *Oei Tjieuwko*, *Tan Peengkie*, *Sie Majien*, heeft verleend appointement van citatie bij edicte op ende jegens, alle bekende en onbekende pretendenten die eenig regt, actie, of pretensie op de voorschreeven nalatenschappen vermeenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Hendrik Nollemans*, deurwaarder en gezworen exploiteur van welmelden raad bij deze dagvaarde, alle bekende en onbekende die eenig regt, actie, of pretensie ten laste van voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben omme op donderdag, den 8sten april 1820, des morgens de klokke half acht uren precies, ter openbare rolle van welmelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde te zien dienen van eisch.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 7den april 1820.

De eerste deurwaarder en gezworen-exploiteur bij welmelden raad van justitie.

H. NOLLEMANS.

Advertentie.

ALZOO de Raad van Justitie te Batavia, aan *J. G. Sweebe*, in kwaliteit als door denzelven Raad benoemd Curator over het alhier ter reede liggend verlaten schip *The Duke of Wellington*, met deszelfs toebehooren, gevoerd geweest door wijlen kapitein *Samuel Stout*, heeft verleend appointement van edictale citatie *adValvas curiæ*, tegen alle en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt of pretensie te hebben op het voormelde verlaten schip *The Duke of Wellington*, met deszelfs toebehooren.

Zoo is het, dat ik *Hendrik Nollemans*, gezworen exploiteur bij den Raad van Justitie, bij deze voor de derde maal ex superabundantie dagvaarde, alle en een iegelijk die vermeenen eenig regt of pretensie te hebben op het boven omschreven alhier ter reede liggend verlaten schip *The Duke of Wellington*, met deszelfs toebehooren ofte wel op het provenu daarvan, om te compareeren, dan wel gemagtigden te zenden ter rolle van gezegden Raad, op donderdag den 4 mei 1820, des morgens de klokke half agt uren precies, ten einde het tweede default te purgeren, als nog hun regt en pretensie te institueeren en sustineeren, voorts te zien dienen van Intendit met de verificatien daartoe specterende, sub pœne dat tegen de non comparanten en defaillanten zal worden verleend een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd te Batavia, den 23sten maart 1820.

De gezworen exploiteur voornoemd.

H. NOLLEMANS.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennisse van het publiek gebragt, dat aan het Post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar.	schip.	kapitein.
Amsterdam,	*Columbus*,	H. van Uijen.
Calcutta,	*Eng. Marchioness of Wellesley*,	Rieketts.
China,	*Amerik. Cordelia*,	C. E. Magee.
London,	*Eng. Mary*,	B. Browne.

welke in lading liggen en in den loop dezer maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den Post-meester aan de Post-kantoren te Samarang en Sourabaija, worden bezorgd.

Post kantoor te BATAVIA, *den 6den april 1820.*

De Postmeester te Batavia.

C. MUIJSKEN.

Wisselkours.

BATAVIA, *den 6den april 1820.*

Op Holland, 3-m. zigt, 52 *ft. H. Ct.* per *Sp. mat.*
Op Engeland, 3-m. zigt, 5 *schell.* per *dito.*
Op Bengalen, 1-m. zigt, 200 *sicca ropijen* per 100 *Sp. matten.*

Getrouwd.

J. H. MACLEAN, *1ste luit. bij het 25ste batt. infant.*

met

Mejufr. J. B. VAN ENK.

BATAVIA, *den 2 april 1820.*

Getrouwd,

A. FETMENGER,

met

C. REIJNST.

BATAVIA, *2 april 1820.*

HEDEN verloste voorspoedig van een zoon, *Sophia Knops*, geliefde huisvrouw van *F. Havenga.*

SAMARANG, *den 21 maart 1820.*

HEDEN verloste voorspoedig van eene dochter Mevrouw *Vernet.*

CAMPONG-MALAIJO, *den 27 maart 1820.*

MIJNE echtgenoote beviel heden van eene dochter.

BATAVIA, *den 26 maart 1820.*

H. J. HOOGEVEEN.

Advertentie.

DIE iets te pretenderen heeft dan wel schuldig is, aan den boedel van wijlen *Gijsbertus Bois*, gelieve daar van opgave te doen, uiterlijk voor ultimo april aanstaande, aan deszelfs erfgenaame *Anna Elizabeth Fredrik.*

CHERIBON, *den 19 maart 1820.*

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 2de luitenant der artillerie *Sala*, gelieven zich te addresseren binnen den tijd van twee maanden na dato dezes, aan de ondergeteekende kommissarissen.

BOUMAN, *luit.-adjudant.*
BLOMHERT, *luit.*

WELTEVREDEN, *den 1 april 1820.*

Advertentie.

DE ondergeteekende verpligt zijnde om familie-zaken naar Engeland te gaan, verzoekt een ieder die eenige vorderingen ten zijne laste mogten hebben, of hem te betalen hebben, zich bij hem voor den 1sten van de volgende maand mei te vervoegen te Rembang.

JOHN DIXON.

REMBANG, *den 8 maart 1820.*

Advertentie.

ALLE diegenen die iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den chirurgijn majoor *J. Timmer*, op den 20sten februari dezes jaars in het hospitaal te Samarang overleden, gelieven daarvan opgave en betaling te doen voor ultimo april aanstaande, aan de ondergeteekende executeuren testamentair.

F. J. FESCH.
H. VAN DEN HEUVEL.

SAMARANG, *den 20 maart 1820.*

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Venduтien worden gehouden, als:

Op maandag den 10den april 1820.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Skelton & Co.*, staande in de binnen Nieuw-Poort-straat, van roodewijn, bier op bottels, rosijnen, ijzer-werken, tafel-stolpen met pleete voeten, een tafel omtrent 18 voeten lang in 5 stukken, aarde-werken, lijwaten, leksteen, spermacetie kaarsen, Bengaalsche zeep, &a.

Op dingsdag den 11den april 1820.

VOOR het negotie-huis van de heer *Williams*, staande op de groote Roea-malacca, van Engelsche patent imperiaal pleet, fijne corale garnat en paarlen, lakens en flanel, klater goud, extra fraije glas-werken, als knaap muur en hangstolpen, wijn en bier glazen, klapper olij, en geprepareerde lijn olij, ijzer, en ijzere hoepels, etc.

Op woensdag den 12den april 1820.

VOOR het negotie-huis van den heer *J. Hommes*, staande in de Lepel-straat, van lakens, hoeden, spermaceti kaarsen, glas- en aarde-werken, bitter in heele en halve bottels, vogel zaad, witte en zwarte zijde kousen, en eenige Japansche goederen en verf stoffen.

Als mede voor rekening van den heer *de Weerd*, van eenige vaten fijne scheepsbeschuit en dito gort, benevens wagens en paarden.

Op donderdag den 13den april 1820.

VOOR het negotie-huis van *D. Martijn*, staande in de Lepel-straat, van een

koper pendule, spiegels, steene tafel, toilet spiegel, wit lood op vaten, spaansgroen, geele verf, balans en schaal met dies 500 pond koper gewigten, zeep, quasten, borden schotels 2 koper pistoolen, fijne Engelsche kruit in blik etc. etc.

Op vrijdag den 14den april 1820.

VOOR het negotie-huis van de heeren *J. van Rienen & Co.*, staande aan de oost-zijde van de Groote-rivier, van japansche astrale lampen, papieren waijers, verlakte vierkant en ronde trommels, blaadjes, inktkokers, vrouwe casette en lessenaars, werk kistjes, groot papier, tabaks, knoop en lapdoosen, schutzels in soorten, zijde cabaijen, paijongs, zoo mede eenige kisten thee souchon, madera wijn en porter bier op flessen etc. etc.

En voor rekening des boedels van wijlen Kapt. *Julit*, manslaaf *Kedeet* en zijn wijff *Tongnen*.

en precies om 11 uren.

De navolgende vastigheden als, voor reekening van Mejuffrouw *Maria Elisabeth Thijssen*.

No. 1. Zeeker stuk thuin land bebouwd met een nieuwe steene woonhuis, combuis dispens, slave vertrekken, paarde stal en wagen huis, staande en gelegen buiten deze stads, in het oosterveld het 20 deel van het blok L. sub no. 9.

2. Zeeker erf bebouwd met een steene huisje, staande en gelegen buiten deze stads de voormalige nieuwpoort, in de zuider Voorstad, in het oosterveld het 35 deel van het blok L. sub no. 15. lett. B.

Waar van de belendingen ten Vendu-kantoor te zien zijn.

Te koop.

UIT de hand en op voordeelige voorwaarden, een huis en erf, met stalling, wagen-huis, etc., staande en gelegen op Molenvliet, nabij het gouvernements-huis, te bevragen bij *H. J. Hoogeveen*.

Te koop.

EEN erf met aanzienlijke pakhuizen en andere gebouwen, in de Nieuwpoortstraat, no. 3, en komende uit aan de Groote-rivier; te bevragen bij *Deans, Scott & Co*

BATAVIA, *den 27 maart* 1820.

For Sale.

A RANGE of capital Warehouses and Out-buildings, situated No. 3, New-port-street, and extending to Great-river-street; apply to *Deans, Scott & Co.*

BATAVIA, *27th March* 1820.

Advertentie.

TER lands drukkerij, zijn te bekomen Nederlandsche Staats-Almanakken voor 1819, tegen *f* 7 het exemplaar.

Te koop.

BIJ *de Haart*, versch aangebragte Bengaalsche sigaren voor 6 ropijen het 1000, bij hoeveelheden van 10,000 stuks, als ook Americaansch meel voor 20 Sp. matten 't vat.

Advertentie.

OP de Groote-rivier, No. 45, is te bekomen beste sigaren, rook vleesch, saucijs, booter, pruimedanten, wijn, bier, jenever, dubbelde annizette, eau de cologne, haring, sla olij, en nog andere goederen meer.

J. A. POLAK.

Te koop.

BIJ *Lim Tosing*, op de Pisang-passer, zijn te bekomen tegens contante betaling, fraaije verlakte Chinasche goederen, ombertafels, naai-kisjes, enz.

Advertentie.

BIJ de heeren *Colville, Jutting & Co.* zijn te bekomen diverse goederen, aangebragt per het Nederlandsche schip FORTITUDE, kapitein *J. Lieves*, van Ostende, bestaande in fijne wijnen, als: lafitte, hautebrion, hermitage, madera, brandewijn op flesschen en op fust, wijn azijn, doorniksche tapijten, tavel- vloer- en sophakleedjes, jagtgeweeren, pistolen, fijn Engelsch kruid in bussen van een pond, hoeden, Hollandsch zeildoek, zeilgaren, Hollandsche en Fransche boeken, waaronder eene uitmuntend editie van Buffon, etc. etc.

BATAVIA, *den 31 maart* 1820.

Te koop.

EEN span fraaije Bimaneesche zwarte paarden en een vis-à-vis, niet blauw vaderlandsch trijp, splinter nieuw naar de eerste smaak, tegens contante betaling; verzoekt verder alle degenen die iets van hem te pretendeeren hebben of schuldig zijn, binnen den tijd van twee maanden met hem afterekenen.

BATAVIA, *den 28 maart* 1820.

DAVID MARTIJN.

Advertentie.

TE bekomen op de Moorsche-passer, in het huis n°. 67, blaauwe en witte scheeps-hembden voor civiele prijzen.

BATAVIA, *den 30 maart* 1820.

Advertentie.

BIJ *J. Barbier*, zijn aangekomen met het schip FORTITUDE, fraaije astrale lampen, kristal en pleet-werk, eau de cologne, inktkokers, porcelain, chocolat, pepermunt-koekjes en ander suiker werk, fijne batiste-hemden, likeuren, absinth extract en andere goederen meer.

Te koop.

11 Vaten scheeps-brood,
30 „ gort,
10 „ „ erwten, bij
ROMSWINCKEL & BRANDT.

Advertentie.

BIJ *E. A. Munnik*, in de Koe-straat, zijn te bekomen fraaije verlakte Chinasche goederen, dames werk-kisjes, thee kisjes, groote en kleine thee bladen, allerhande soorten van tjaels etc.

Vracht of te bevrachten,

Naar Europa,

MET het snelzeilend en gekoperd schip, MINERVA, kapitein *John bell*, groot 530 Tonnen, adres ten kantore van de heeren *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, *den 24 maart* 1820.

For Freight or Charter,

To Europe.

THE fast-sailing, coppered, and copper-fastened, ship MINERVA, *John Bell*, commander, burthen 530 tons, ready to take in cargo; for information apply to Messrs. *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, *24th March* 1820.

Vracht en Passage,

Naar Calcutta,

MET het snelzeilende, gekoperde schip, THE MARCHIONESS OF WELLESLEIJ, kapitein *J. T. Ricketts*, groot circa 900 Tonnen, heeft reeds een groot gedeelte van de lading geëngageerd, zal dus spoedig zeilen, en is bijzonder ruim en gemakkelijk ingerigt voor passagiers, adres ten kantore van de heeren *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *den 23 maart* 1820.

Freight and Passage,

For Calcutta.

WITH the fast-sailing, coppered, ship THE MARCHIONESS OF WELLESLEY, Capt. *J. T. Ricketts*, about 900 tons burthen, having already engaged great part of her cargo, will be dispatched immediately, and has excellent accommodations for passengers; apply to Messrs. *van Rijck, Prediger & Co.*

BATAVIA, *23th march* 1820.

Advertentie.

WIJ hebben het genoegen hiermede bekend te maken, dat de heer *James Wilson*, van heden af deelgenoot is van ons negotie-huis en firma.

BATAVIA, *den 1 april* 1820.

A. E. SOESMAN & CO.

Advertisement.

WE have the pleasure of announcing the admission of Mr. *James Wilson*, as a partner in our firm.

BATAVIA, *1st April* 1820.

A. E. SOESMAN & CO.

Passage,

Naar de Nederlanden.

MET het snelzeilend, gekoperd, schip L'AGUSTA, kapitein *Bezemer*. Is wel ingerigt voor den overvoer van passagiers, en zal medio april zeilen; adres ten kantore van de heeren *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, *den 31 maart* 1820.

Vracht of te bevrachten,

Naar Europa.

MET het snel-zeilend, gekoperd, schip RECOVERIJ, kapt. *Wm. Fotherlij*, groot, gemeeten 493 tonnen, — adres ten kantoore van de heeren *Colville, Jutting & Co.*

For Freight or Charter,

To Europe.

THE fast-sailing, coppered, and copper-fastened, ship RECOVERY, *Wm. Fotherly* commander, burthen 493 tons, ready to take in cargo, — for information apply to Messrs. *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, *7th April* 1820.

Freight.

FOR SAMARANG and SOURABAYA, or intermediate ports, on the brig ADVENTURE, Captain *Wylie*, burthen 150 tons, well found and armed, carrying 6 guns, is now taking in cargo, and will sail in a few days. For further particulars apply to *Miln, Haswell & Co.*

BATAVIA, *6th April* 1820.

*** TER LANDS DRUKKERIJ worden, voor gereede betaling, aan de inteekenaren afgeleverd de nummers 1 tot 10 inclusive van het STAATSBLAD VOOR 1820.
Het bedragen is *f* 4 : 10 : - indisch.

Advertentie.

MEVROUW BRON, geboren *de Luc*, door de Hooge Regering aangesteld tot het geven van middelbaar onderwijs te Batavia, heeft de eer aan het publiek bekend te maken, dat zij voornemens is tot dat einde een INSTITUUT VOOR JONGE JUFVROUWEN oprichten, het welk met de maand april aanstaande aanvang zal nemen. Zij vleit zich in staat te zijn om eene goede opvoeding aan meisjes te geven, door dezelve te onderwijzen in die kundigheden, welke voor vrouwen van eenen fatsoenlijken stand noodig en aangenaam zijn te bezitten, en in die pligten, met wier betrachting haar geluk in alle standen is verbonden. Zij is thans nog gelogeerd ten huize van mevrouw de wed. *Mom*, op het Molenvliet, alwaar men zich tot het bekomen van de voorwaarden van het instituut, en zoodanige verdere informatiën als men zoude verlangen, kan adresseren.

BATAVIA, *den* 21 *maart* 1820.

Advertentie.

BINNENGELOPEN den 21sten dezer op Klein-oord, een bruin gezadeld paard, terug te bekomen onder restitutie der ongelden bij

K. HEIJNIS.

Gestolen.

OP Tana-abang, met inbraak door de muur bij den ondergeteekende in den nacht tusschen den 20 en 21 maart, een goud zak horlogie met een zijde bantje en een echte mosaiijk sleutel, aan welk horlogie is achter aan het scharnier een bij naar onzigbaar deukje. Een vierkante zilver tabaks doos aan bodem en deksel een zilver parel rantje en aan de opengang van de doos een loos schernier, een Engelsch zadel met hoofdstel en kleedtje, het zadel voor op de stift voorzien met een plat verzilverd nageltje, het kleedtje zwart met een rode uitgetande rand en franjes omzet.

Die hier van eenig berigt kan geven aan de politie door het te koop aanbieden, worden daartoe vriendelijk verzocht en zullen hier mede zeer verpligten.

A. SCHEURKOGEL.

TANA-ABANG, *den* 23 *maart* 1820.

Advertisement.

WANTED a respectable YOUNG-MAN, who is acquainted with the Dutch and English Languages, as Book-keeper and Assistant in a Merchant's Counting-house; he must be well recommended from his last employers. For further particulars apply at Mr. *Robt. Thornton's*, great Malacca-street, Batavia.

Advertentie.

MR. F. E. *Turr*, heeft zijn kantoor als praktizijn in de Koe-straat, bij de Voorrij, boven het pakhuis van den Weled. Gestr. Heer oud kassier *J. P. Barends*.

BATAVIA, *den* 6 *april* 1820.

JAVASCHE

Zee-assurantie Societeit.

ALGEMEENE VERGADERING van actie-houders op woensdag den 12den april aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, in het lokaal op de Beurs.

Namens de directie der Javasche Zee-assurantie Societeit voornoemd.

De Secretaris.
H. BLOM.

Advertentie.

DIRECTEUREN van het Concert en Bal, vinden zich in de onaangename verpligting, mits deze aan de heeren Inteekenaren bekend te maken, dat niettegenstaande de dringende aanmaning bij vorige advertentie, echter velen der heeren nalatig zijn gebleven hunne entrée-biljetten te doen afhalen, en dat als nu gedurende de eerst volgende week dezelve als nog bij den heer *Groot* in de Societeit de Harmonie, zullen kunnen worden voldaan, na verloop van welken tijd de nalatigen door middelen van regten tot de voldoening zullen worden geconstringeerd; zullende voor en aleer het achterstallige is aangezuiverd geen nader Concert en Bal kunnen gegeven worden.

Namens de Directie.

H. S. VAN SON, *sec.*

BATAVIA, *den* 1*sten april* 1820.

ALGEMEENE VERGADERING, in de *Societeit de Harmonie* te Rijswijk, op maandag den 10 april 1820, 's avonds ten half zeven ure.

SAMPSON, *Sec.*

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.